

JAK SE LIDÉ ROZHODUJÍ aneb MAMINKA TADY BYLA DŘÍV, PANE DOKTORE

Bohumila Baštecká s laskavým přispěním
Elišky Flekové

konference QUIP Pro změnu 2015

Právo rozhodovat o svém životě

30. září 2015, Impact HUB Praha

1. VÝVOJ ROZHODOVÁNÍ

Od novorozence dále: nelibost

Člověk je schopen dát najevo nelibost
(zárodek nesouhlasu).

1. VÝVOJ ROZHODOVÁNÍ

Roční dítě sdílí pozornost a emoce. Od té doby se podle nich myšlenkově orientujeme.

<http://www.abanorthtexas.com/joint-attention/>

Detektiv Down (norský herec Svein André Hofsø Myhre) ve stejnojmenném filmu říká: **Mám svou metodu.** - A vžívá se do emocí lidí, jejichž případ chce vyřešit. Daří se mu.

<http://www.nrk.no/vestfold/juletrejeste-vare-1.11396427>

1. VÝVOJ ROZHODOVÁNÍ

Lidé všech věků: nesouhlas

Dívka napravo záměrně předvádí nesouhlas.

ID snímku: 50049280

Autorské právo: Howard Sayer, Shutterstock, Inc.

<http://funbuses.com/four-strategies-parents-use-to-alleviate-their-childs-temper-tantrums/>

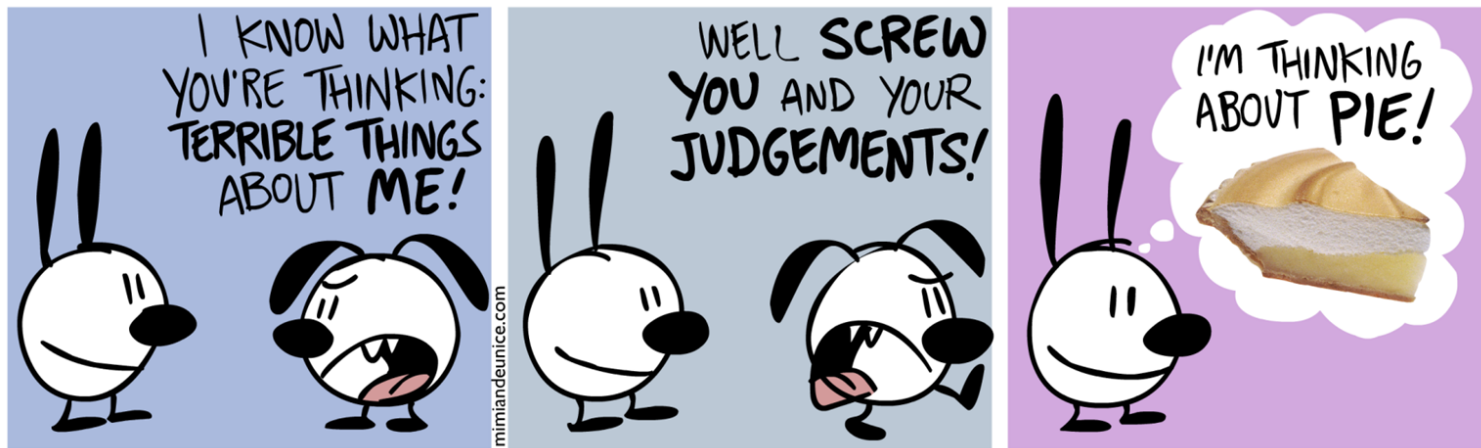

www.shutterstock.com · 50049280

1. VÝVOJ ROZHODOVÁNÍ

3-4leté dítě: rozvinutá **teorie mysli** (čtení myšlenek protějšku)

Člověk ví, že si druhý něco myslí. Ví také, že si může myslet něco jiného než on.

<http://genealogyreligion.net/animist-theory-of-mind-niethhttpzsche>

1. *Vím, co si myslíš: nějaké příšernosti o mně!*
2. *Do háje s tebou i těmi tvými posudky!*
3. *Já myslím na kus koláče!*

1. VÝVOJ ROZHODOVÁNÍ

4letý člověk je plně vybaven pro zvládání sociálních situací včetně tíšňových

Dítě druhým přiměřeně důvěřuje a rozhoduje se i po svém.

http://www.faa.gov/passengers/fly_children/

1. JSME ROZHODNUTI pomáhat druhým a sobě v situaci tísně a naléhavosti

5letá Angelika zachránila otce, když jim hořel dům.

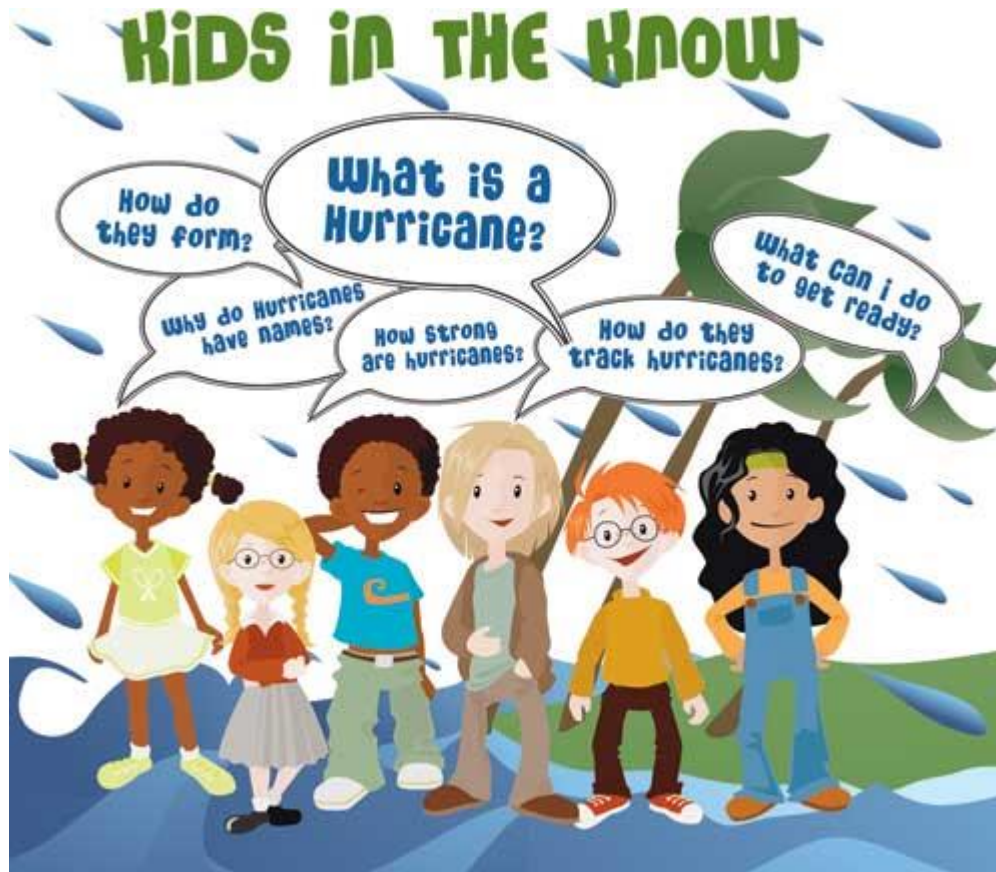
<http://www.parents.com/kids/responsibility/values/kids-to-the-rescue-4-brave-kids-save-lives/>

4letá Reem si hraje v utečeneckém táboře.

<http://taramoss.com/one-brave-girls-story-shines-amid-shocking-scenes-of-hardship-in-a-sea-of-syrian-refugees/>

1. JSME SCHOPNI SE PŘIPRAVIT na situace tísně a naléhavosti

CO JE TORNÁDO?

***CO MŮŽU UDĚLAT,
ABYCH
NA NĚJ BYLA
PŘIPRAVENÁ?***

2. ROZHODOVÁNÍ V SITUACI NEJISTOTY: volba a nejasný prospěch

www.shutterstock.com · 153025802

www.shutterstock.com · 100145312

www.shutterstock.com · 300565247

2. ROZHODOVÁNÍ V SITUACÍCH NEJISTOTY: co na to věda

www.shutterstock.com · 301028678

Užívají vědeckou metodu pro rozhodování: Hlava, nebo orel?

Máme dva **rozhodovací systémy**:

- * **rychlý** - intuice (zkušenost)
- * **pomalý** – promýšlení (pravidla)

**POZOR! OBA SYSTÉMY JSOU
NÁCHYLNÉ K CHYBÁM.**

2. ROZHODOVÁNÍ V SITUACI NEJISTOTY: víme, kdy potřebujeme pomoc

3leté dítě ví, kdy si není jisté, jak se má rozhodnout.

<http://www.pediastaff.com/blog/i-dont-want-to-pick-preschoolers-know-when-they-arent-sure-13223>

3. PODPOROVANÉ ROZHODOVÁNÍ v profesní oblasti

Překážky: nedostatek zodpovědnosti anebo
důvěry

Podporu v rozhodování užívají lékaři i soudci.
Spoléhají se na techniku anebo na lidi, o něž jde.

www.shutterstock.com · 127922714

www.shutterstock.com · 200042519

3. PODPOROVANÉ ROZHODOVÁNÍ

Překážky: ochrana jako zneužití moci

<http://www.mamamia.com.au/parenting/8-things-that-baffle-non-parents-about-parenting/>

Evropskými hodnotami jsou **svoboda a solidarita**.
Každý z nás má a může o **sobě rozhodovat** a **ostatním pomáhat**.

3. PODPOROVANÉ ROZHODOVÁNÍ

Překážky: bez vrstevnické podpory

*Nejlepší terapií na světě je
chvilka s přáteli.*

PRO POMOC V
ROZHODOVÁNÍ
POTŘEBUJEME
PŘÁTELE / KOLEGY.
Znají nás a rozumějí
naši situaci.

5. SPOLEČNÝ SVĚT

***ŽIVOT JE PŘÍLIŠ KRÁTKÝ NA TO, ABYCHOM
FLASHKY VYNDÁVALI BEZPEČNĚ.***